מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות הבחירות לפי חוק יסוד: הכנסת
- לתרגל זיהוי מאפיינים של ידיעות כוזבות (פייק ניוז)
- לחזק מיומנויות אימות מידע לפני הבחירות

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנה בסיסית - בחירה מרובה

1. ג – שוות, חשאיות ויחסיות
2. ב – אף אחד לא יודע למי הצבעת
3. ג – 120

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – אין חלוקה לאזורי בחירה נפרדים
2. לא נכון – מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות שקיבלה הרשימה
3. לא נכון – יש לבדוק את המקור ואת האמינות לפני שמאמינים

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. שוות
2. חשאיות
3. פייק ניוז
4. אימות

חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

1 – ד (כל אזרח בוגר רשאי להצביע)
2 – ג (הבוחר מצביע ישירות עבור רשימה, ללא נציגים באמצע)
3 – א (מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות)
4 – ב (ידיעה כוזבת המוצגת כאמיתית)

חלק ה' – צעדים לבדיקת ידיעה חשודה

1. לקרוא את הכותרת והתוכן של הידיעה בעיון
2. לבדוק מי פרסם את הידיעה ומהו המקור
3. לחפש אם מקורות מהימנים נוספים מדווחים על אותו הדבר
4. לבדוק את תאריך הפרסום של הידיעה

חלק ו' – כתיבה ומחשבה

1. התלמיד/ה יסביר/תסביר שידיעות כוזבות עלולות להטעות בוחרים, לפגוע באמון הציבור ולהשפיע באופן לא הוגן על תוצאות הבחירות; חשוב לבדוק מקורות ולוודא אמינות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- כלליות/ארציות/ישירות/שוות/חשאיות/יחסיות - כל שלוש תשובות נכונות
- לבדוק את המקור/מי פרסם את הידיעה
- 3.25%

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדיון קצר על ידיעה אמיתית מול ידיעה כוזבת שהתלמידים נתקלו בה
- מומלץ לחזק את ההבחנה בין עובדה לדעה לפני תרגול זיהוי הפייק ניוז
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר שיתוף בעל פה של כמה תשובות במליאה

דף תרגול: הבחירות לכנסת וזיהוי פייק ניוז

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל מושגי יסוד על הבחירות לכנסת ונלמד כיצד לזהות ידיעות כוזבות שמתפרסמות בתקופת הבחירות.

בנק מילים: אימות | חשאיות | שוות | פייק ניוז

1 חלק א' – הבנה בסיסית – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. לפי חוק יסוד: הכנסת, הבחירות הן כלליות, ארציות, ישירות ועוד שלוש תכונות. מהן?

(א) אזוריות, אישיות וגלויות (ב) חובה, חינם וקבועות (ג) שוות, חשאיות ויחסיות

2. מהי משמעות המילה 'חשאיות' בהקשר הבחירות?

(א) כל קול שווה בערכו (ב) אף אחד לא יודע למי הצבעת

(ג) הבחירות מתקיימות בכל הארץ

3. כמה חברי כנסת יושבים בכנסת ישראל?

(א) 61 (ב) 100 (ג) 120

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בחירות 'ארציות' פירושן שכל הארץ היא אזור בחירה אחד	☐	☐
2	בחירות 'יחסיות' פירושן שכל רשימה מקבלת מספר קבוע של מושבים	☐	☐
3	כל ידיעה שמתפרסמת ברשת חברתית היא בהכרח אמיתית	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. בבחירות _____ כל קול שווה בערכו לקול אחר

2. בבחירות _____ אף אחד לא יודע למי הצביע הבוחר

3. ידיעה כוזבת שנראית כמו חדשות אמיתית נקראת _____

4. לפני שמאמינים לידיעה חשוב לבצע _____ מידע מול מקורות נוספים

4 חלק ד' – התאימו בין המושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בחירות כלליות	___	**א.** מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות
2. בחירות ישירות	___	**ב.** ידיעה כוזבת המוצגת כאמיתית
3. בחירות יחסיות	___	**ג.** הבוחר מצביע ישירות עבור רשימה, ללא נציגים באמצע
4. פייק ניוז	___	**ד.** כל אזרח בוגר רשאי להצביע

5 חלק ה' – צעדים לבדיקת ידיעה חשודה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	לבדוק את תאריך הפרסום של הידיעה
☐	לקרוא את הכותרת והתוכן של הידיעה בעיון
☐	לבדוק מי פרסם את הידיעה ומהו המקור
☐	לחפש אם מקורות מהימנים נוספים מדווחים על אותו הדבר

6 חלק ו' – כתיבה ומחשבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה המסבירה מדוע חשוב לבדוק ידיעות לפני שמשתפים אותן בתקופת הבחירות

כרטיס יציאה

מהן שלוש מתוך שש התכונות של הבחירות לכנסת?

מה הדבר הראשון שצריך לבדוק כשרואים ידיעה חשודה ברשת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀